

Boj o pozemky v Pečnianskom lese

Mesto aj Petržalka vyzývajú ministerstvo, aby podalo dovolanie.

strana 4

Na predstavenie v papučiach

V DK Lúky má domovskú scénu Divadlo TANDEM. Príďte na ich bláznivú komédiu.

strana 8

Máte chuť na exotiku?

Promad predáva Petržalčanom ázijské a indické potraviny.

strana 10

Zostáva stavebným pozemkom

Budúcnosť lokality Haanova/Pankúchova stále nie je jasná.

strana 12

Chýbajúce protihlukové steny na úseku D2 zneprijemňujú život obyvateľom Petržalky.

Sťažujeme sa na hluk z diaľnic, pomoc má prísť vo večerných hodinách

Obyvatelia Petržalky sa sťažujú na zvýšenú hlučnosť v blízkosti diaľničných úsekov, ktoré znižujú komfort bývania. Na výstavbu protihlukových stien to v blízkej budúcnosti nevyzerá. Zástupcovia mesta tvrdia, že majú riešenie, o ktorom rokujú s Národnou diaľničnou spoločnosťou (NDS).

Zvýšená hlučnosť v blízkosti diaľničných úsekov v Petržalke bola témou diskusie primátora Bratislavy Matúša Valla a starostu MČ Petržalka Jána Hrčku s obyvateľmi Petržalky. „Bývam na Bosákovej ulici, ktorá bezprostredne susedí s diaľnicou na Einsteinovej ulici, vieme dobre, že politika mesta je taká, že z Vajanského nábrežia chce dopravu presmerovať viac na Einsteinovu, čo ten problém ešte zhoršuje. Hlučnosť sa enormne zvýšila, čo veľmi ovplyvňuje kvalitu nášho života,“ zapojil sa do diskusie Jozef, ktorého zaujímalo, či mesto bude na hlučnosť reagovať. Odznali aj pripomienky obyvateľov k zvýšenej hlučnosti diaľničných

úsekov popri Panónskej ceste a Vyšehradskej ulici.

Pomôže zníženie rýchlosti

Vedenie mesta sľubuje čiastkové riešenie. „Boli sme na rokovani v Národnej diaľničnej spoločnosti (NDS). Jedným z riešení je zníženie rýchlosti v nočných hodinách,“ povedala viceprimátorka Bratislavy Tácia Kratochvílová. Podľa primátora Valla je zvýšená hlučnosť najväčším problémom vo večerných hodinách, kedy ju verejnosť najviac vníma. „Budeme na nich tlačiť, aby spomalili rýchlosti,“ dodal Vallo. Na pokračovanie povolených rýchlostí sa podľa viceprimátora Jakuba Mrvu sťažujú obyvatelia viacerých

mestských častí. „Snažili sme sa preto, aby aj naša mestská polícia mohla merať rýchlosť, momentálne tak robiť nemôže. Mali sme predpokladané, že to bude možné, že takáto legislatíva by mohla vstúpiť do platnosti,“ povedal Mrva. Pri diaľnici D2 upozornil starosta Petržalky Ján Hrčka, že predmetný úsek dodnes nie je riadne skolaudovaný, aj pre nedobudované protihlukové steny a bol preto odovzdaný len do dočasného užívania. Táto dočasnosť však trvá už niekoľko rokov a zdá sa, že tak skoro si obyvatelia priľahlých ulíc nepolepšia.

Protihlukové steny v Petržalke nechystajú

Zo stanoviska Národnej diaľničnej spoločnosti totiž vyplýva, že systémové riešenie hlučnosti v mestách, vrátane Bratislavy považujú síce za kľúčové, ale pred dobudovaním protihlukovej steny v petržalskom úseku D2 má momentálne prednosť Lamač, kde aktuálne postupujú prípravné kroky na realizovanie protihlukovej steny.

Pokračovanie na strane 4 ➤

Slovo šéfredaktorky

Možnosť voľby

Môj synovec šiel po prvý raz do školy. Šťastne a hrdo. Na druhý deň mali deti vďaka jednému žiencovi manévre – z budovy na dvor a späť, domov šli v papučkách a „naš malý prvák“ povedal večer rodičom, že už do školy ísť nechce. To bol po prázdninách krutý nástup do reality. Len preto, že niekto vidí destrukciu ako cestu.

A to mal byť tento úvodník pôvodne o ľuďoch, ktorých cesta je pomoc. Na Draždiaku som bola svedkom trápenia labute zamotanej v silóne. Zo zobáka jej visel plavák, háčik mala zaseknutý niekde v krku. Okoloidúcim nebola ľahostajná. Volali mestským policajtom a tí zalarmovali Štátnu ochranu prírody. Prišla mladá zoologička. Nie celý tím ako vo filme. U nás má pohotovosť len jeden človek. Ako chytíte labuť vo vode? Tak rýchlo plávať nevedia ani ochránari. Šťastie v nešťastí bolo, že silón labuti nedovolil odplávať. Zoologičke sa ju podarilo chytiť a odviezť k veterinárovi. Háčik v krku by na rozdiel od rýb nemusela prežiť.

Dopady destrukcie a „dopady“ záchrany som zažila v jeden deň. Viem, čoho chcem v živote viac. Máte rovnakú voľbu, a netýka sa len hraničných situácií.

Ingrid Jarunková

Dopravné obmedzenia v okolí zastávok Farského

Ako informovalo mesto, od septembra sa dočasné dopravné obmedzenia dotknú predovšetkým križovatky Farského - Bosákova - Jantárová cesta. „Na Jantárovej ceste v smere na centrum bude zrušený pravý odbočovací pruh, odbočenie vpravo na Bosákovu však ostane zachované,“ píše sa v statuse bratislavského magistrátu. Ďalšie obmedzenia a zmeny sa dotknú predovšetkým MHD a to tak, že „autobusová zastávka Farského bude dočasne presunutá o niekoľko metrov ďalej v smere na Dolno-

zemskú cestu. Zrušený bude buspruh na Bosákovej ulici, ktorý bude slúžiť ako koridor pre peších“.

Podľa primátora Matúša Valla by sa prví cestujúci mali po novej električkovej trati previezť najneskôr v prvom štvrtroku 2025. Aktuálne dopravné obmedzenia by, v súvislosti s pokračujúcou výstavbou novej električkovej trate v Petržalke, mali v úseku križovatky Farského - Bosákova - Jantárová cesta trvať do 31. októbra 2024. (mh)

foto: Matúš Husár, facebook

Nielen obyvatelia okolitých ulíc a bytoviek, ale aj vodiči a cestujúci sa musia pripraviť na znížený komfort z dôvodu budovania novej združenej zastávky autobusu a električky, v súvislosti s pokračujúcou výstavbou električkovej trate v Petržalke. Tieto dopravné obmedzenia by mali trvať až do konca októbra.

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE
ZUBNÁ POHOTOVOSŤ

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

30. 9. Po: 19:00 **FRIDA** MALCOVÁ A MLOVÁŤ MAJZNAL REŽI: NEVIER, KOŠÁTO

7. 10. Po: 19:00 **wüstenrot Teatro** Bratislavské Hudobné Divadlo Bláznivá komédia v trojke Zuzana Turčková, Maja Lubová a Martin Mňahončák

19. 10. So: 17:00 **Milenec** Učinkujú: K. Haydu, M. Gálik Partlová, D. Žiaranová, M. Mňahončák. Réžia: Soňa Ferencová

29. 10. Ut: 19:00 **CAVEMAN** Honza Holík / Jakub Slach

28. 10. Po: 19:00 **DVA NAHATÝ CHLAPI** Martin Zounar, Martina Randová, Martin Kraus, Daniela Šinkorová

Hráme pre Vás v DK Ružinov!

wüstenrot WÜSTENROT A. J. V. ZL. OM

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVIRE

STĀHOVANIE.sk

NĀKLĀDNĀ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Plavecký výcvik pre tretiaťakov a štvrtáťakov bezplatne

Po tom, čo mestská časť rozbehla v septembri futbalové krúžky pre deti, prichádza s ďalším športovým projektom. Ide o plavecké kurzy pre žiakov vybraných ročníkov základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávy.

Tieto sú na rozdiel od tých futbalových bezplatné. A to aj vďaka spolupráci Petržalky s externými partnermi.

Kompletnú organizáciu kurzov plávania ako aj sprostredkovanie kvalifikovaných trénerov zabezpečuje občianske združenie SportInstitute fungujúce v gescii Fakulty telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave.

„V SportInstitute veríme, že pravidelný pohyb robí ľudí zdravšími a lepšími. Preto sme založili iniciatívu

Budúci víťazi, v ktorej sa snažíme prostredníctvom bezplatných hodín plávania vypestovať v deťoch disciplínu, vytrvalosť, zápal, schopnosť oceňovať výnimočné momenty a spolupracovať,“ povedal predseda občianskeho združenia Ivan Krištof.

Finančným partnerom je spoločnosť Nesto by Lucron, vďaka ktorej budú žiaci plávať zadarmo. Priestory pre plavcov a plavkyne poskytne Petržalská plaváreň.

Plávanie v rozvrhu

Do projektu sa s výnimkou Pankúchovej zapojili všetky základné školy, čo predstavuje 71 tried s 1560 žiakmi. „ZŠ Pankúchova má vlastný novozrekonštruovaný plavecký bazén, preto si bude plavecké kurzy organizovať vo vlastnej réžii,“ informuje Michal Horváth, odborný referent z oddelenia školstva petržalského miestneho úradu a dodáva, že tým istým smerom sa po obnove školských bazénov budú uberať aj ZŠ Holíčska, Budatínska a Turnianska.

▲ Petržalka obnovuje tradíciu bezplatných plaveckých kurzov pre základné školy. Vďaka pomoci partnerov sa môžu zapojiť všetky.

Bezplatné plavecké výcviky na Petržalskej plavárni budú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu škôl v rámci telesnej výchovy. V rozvrhu ich žiaci budú mať od pondelka do piatku, vždy od 09:00 do 13:00, pričom jednotlivé školy budú mať

presne určený termín a čas výcviku. Každý žiak absolvuje päť plaveckých lekcí, vždy v trvaní jednej hodiny.

Plavecké výcviky potrvajú v aktuálnom školskom roku do 28. marca. Ako prvá príde na rad ZŠ Černyševského. (mh) foto: MČ Petržalka

FORNOX
BEZPEČNOSTNÉ DVERE

Svetové **BEZPEČNOSTNÉ DVERE** zo Slovenska

AKCIA -200 €
na celý modelový rad bezpečnostných dverí AK230
A DARČEK NAVIAC 🎁

Len do konca júla 2024!
Využite výhodnú ponuku a objednajte si univerzálny a najžiadanejší model dverí, ktorý si nakonfigurujete v dizajne a miere zabezpečenia presne podľa Vašich preferencií.

FORNOX, s.r.o.
(Petržalská tržnica – dobré parkovanie)
Bratská 3, Petržalka 851 04
Slovenská republika

+421 908 210 820
andrej.koporec@fornox.sk
www.fornox.sk

MODELOVÝ RAD UNIVERZÁL
72+ VÝBEROVÝCH VARIANT
3. TŘEBA BEZPEČNOSTI
TOP NAJLEPŠÍ MODEL DVERÍ
CERTIFIKÁT NBÚ
SLOVENSKÝ VÝROBK

AKTÍVNE TROJZÁMOK
ZÁMOK S TROJZÁMOKOM
PASÍVNE TROJZÁMOK

▲ **NDS chce vyriešiť zvýšenú hlučnosť v Bratislave vybudovaním tunela Karpaty.**

► **Pokračovanie zo strany 1**

Petržalčanov tak môže aspoň čiastočne potešiť nedávna výmena mostného záveru na estakáde na Prístavnom moste, ktorá znížila hlučnosť mostu.

Hygienici sťažnosti oficiálne neevidujú

Na hodnoty hlučnosti v dotknutých úsekoch sme sa opýtali aj na Úrade verejného zdravotníctva. „Na Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava so sídlom v Bratislave za posledných niekoľko rokov neboli podané podnety týkajúce sa vami uvedených ulíc v súvislosti s nadmerným hlukom z diaľničnej dopravy“, uvádza vo svojom stanovisku hovorkyňa úradu Katarína Nosálová.

Riešením je dokončenie obchvatu

Za podstatné riešenie považuje NDS odklonenie nákladnej dopravy z hlavného mesta, čo však nie je možné urobiť v krátkom časovom horizonte. „Špeciálne v prípade hlavného mesta je po-

trebné odkloniť v maximálnej miere najmä nákladnú dopravu. Práve preto sa okrem iného rozbieha príprava diaľničného úseku D4 Bratislava, Rača – Záhorská Bystrica (tunel Karpaty). Úsek nedávno dostal osvedčenie o strategicko-ekonomicko-technickej investícii. Po realizácii tunela, po prijatí vhodných opatrení, by bolo možné znížiť objem nákladnej dopravy, ktorá vstupuje do hlavného mesta, až o 70 %, čo by sa prejavilo znížením hlučnosti na úsekoch diaľnice v meste,“ spresňujú informácie v stanovisku Národnej diaľničnej spoločnosti.

Podľa pôvodných plánov sa mala začať výstavba takmer 12 kilometrov dlhého tunela v roku 2029. Podľa vyjadrení ministra dopravy a výstavby Jozefa Ráza, by sa zaradením tohto úseku medzi strategické investície mohol začiatok výstavby posunúť už na koniec tohto volebného obdobia. Na základe skúseností s budovaním tunelov na Slovensku, si však Petržalčania môžu počkať na vyriešenie zvýšenej hlučnosti, ešte dlhé roky. (mh)

foto: google maps, NDS

Petržalka je v hre o hokejový štadión, zakreslený je aj vo vizualizácii

Multifunkčnú halu s kapacitou 17 - tisíc divákov v hlavnom meste by chcel postaviť štát v spolupráci so samosprávou. Hovorí o tom Andrej Danko, ktorého SNS má v gescii rezort športu.

Hala je umiestnená medzi Prístavným mostom a Mostom Apollo za plánovaným developerským projektom Southbank.

O lokácii haly ešte nie je rozhodnuté, predse- da SNS Danko prezradil, že uvažujú o Vajnoroch, alebo Petržalke. „My financovanie z ministerstva máme nastavené, ale určite budeme potrebovať za partnerov mesto alebo súkromný sektor,“ povedal nám Danko. Inšpiráciu vidí napríklad v Pardubicách, kde stavajú halu za 300 - miliónov. „Opláštenie je prispôsobené na komerčné účely, tam bude multifunkčná hala s obchodíkmi, pričom vnútorná časť je určená na kultúrno-sportové účely, ale ako som povedal, na to je potrebná kooperácia“ uviedol. Aktuálne podľa neho prebiehajú rokovania o športových projektoch so samosprávami aj s primátorom Vallom. Multifunkčná hala však ešte nebola témou. Danko by chcel, aby hala v roku 2029 mohla hostovať majstrovstvá sveta v hokeji. Jej podoba a miesto, kde by mohla v Petržalke stáť, sa už dokonca objavila vo vizualizácii. Hala pripomína kruh alebo elipsu a podľa vizualizácie je umiestnená medzi Prístavným mostom a Mostom Apollo za plánovaným developerským projektom Southbank.

Nevedia o nej, ale majú záujem

Obrátili sme sa na Mestskú časť Petržalka, hlavné mesto Bratislava a aj Bratislavský samosprávny kraj, aby sme zistili, či o budúcej multifunkčnej hale počuli a či si ju v Petržalke vedia predstaviť. „Mestská časť nateraz žiadne rokovania či diskusie o výstavbe hokejovej haly v Petržalke nevedie, neboli sme oslovení tak zo strany Ministerstva cestovného ruchu a športu SR, ako ani zo strany predsedu SNS. Takejto myšlienke sa, samozrejme, ako mestská časť nebránime, otázkou by však bolo nájsť nejakú pozemku, keďže samotná mestská časť aktuálne žiadny vhodný na takýto typ projektu vo vlastníctve nemá,“ zareagoval Dávid Pavlík z referátu komunikácie miestneho úradu v Petržalke. Dodal, že Petržalka pracuje na rozširovaní športovej infraštruktúry o takýto projekt by bolo vhodným doplnením skladačky.

Mesto sa zaujíma o financovanie

Ani na Magistráte hl. mesta Bratislava nemajú bližšie informácie o plánoch s multifunkčnou halou. Nebolo oslovené ani účastné na

žiadnom stretnutí k uvedenej téme. „V každom prípade platí, že Bratislava podporovala a aj do budúcnosti rada podporí zámery na budovanie novej a udržateľnej športovej infraštruktúry. Sme otvorení napríklad aj rokovaniam o vzniku spomínanej novej multifunkčnej haly na území mesta,“ napísal nám Peter Bubla z oddelenia komunikácie a marketingu a dodal, že ak ide o takýto typ infraštruktúry národného významu, je potrebná kooperácia všetkých relevantných aktérov, teda okrem mesta aj športových zväzov, štátu a Fondu na podporu športu. „Je rovnako potrebné si ujasniť, kto má financovať výstavbu a kto má financovať dlhodobú a udržateľnú prevádzku,“ uviedol P. Bubla. Bratislavský samosprávny kraj je za podporu športu v kraji, aktuálne pracuje na projekte vybudovania Kampusu zdravia a športu na svojom pozemku v bratislavskej Petržalke. „Ten bude slúžiť aj žiakom, aj verejnosti a bude prepájať rôzne infraštruktúry. BSK samozrejme víta aj ďalšie projekty, ktoré by rozvíjali a podporovali šport,“ uviedla hovorkyňa BSK Lucia Forman. (mc)

vizualizácia: JTR

Štát je blízko k tomu, aby prišiel o lukratívne, zákonom chránené pozemky v Pečnianskom lese. Skončiť môžu u občianskeho združenia Človek a strom. Zvrátiť to, môže len dovolanie, ktoré má v rukách riaditeľ podniku Lesy SR Tibor Menyhart. Nervozita v celom meste sa stupňuje, pretože existujú pochybnosti, či dovolanie bude podané správne.

Dovolanie môže byť podané len oprávneným subjektom, na základe zákonných dôvodov. Poslanec Milan Vetrák upozornil, že práve správne a zákonne uvedené dôvody sú kľúčové, pre jeho úspešnosť. On sám by ich chcel pred podaním vidieť, aby bolo jasné, či ho Lesy SR nepodajú len naoko. Lesy SR už avizovali, že dovolanie podajú, pričom oslovit mali dve právne kancelárie. Pomoc pri jeho príprave ponúklo aj vedenie hl.mesta. Či znenie dovolania Lesy SR pred jeho odoslaním ukážu verejnosti, nie je známe. No termín na jeho podanie uplynie 15. septembra a je to jediný spôsob, ako je ešte možné zvrátiť rozsudok Krajského súdu v Bratislave, ktorý nedávno potvrdil zákonnosť zámeny pozemkov v Pečnianskom lese.

Kauza Mečiarovho HZDS

Kauza začala ešte v roku 2009, keď za éry ministra pôdohospodárstva Vladimíra Chovana, nominanta Mečiarovho HZDS zamenil štát Pečniansky les za pozemky v Šiatorskej Bukovine neznámemu občianskemu združe-

Privatizáciu Pečnianskeho lesa ešte môže zvrátiť dovolanie. Ak ho neodfláknu!

niu Človek a strom. Organizácia vznikla v roku 2008. Jej činnosť nie je známa, sídlo, ktoré si uvádza na Haburskej ulici 49/A v bratislavskom Ružinovce je fiktívne, ide len o virtuálnu adresu a známa nie je ani žiadna činnosť združenia. Bratislavský ochranári o združení nikdy nepočuli.

Neprimeraná zámena

Problematické je pri združení dopátrať sa k menám

ľudí, ktorí v ňom figurujú. Médiá pred rokmi odhalili, že štatutárom je Andrej Šošoka, syn niekdajšieho džezového hudobníka Doda Šošoku, no figurovali v ňom tiež Róbert Miklovic, ktorý ani nevedel, že v združení figuruje a Peter Jančík. Šošoka pred rokmi povedal, že o Pečniansky les požiadali, aby zabránili developerom vo výstavbe. Združenie má teraz veľmi blízko k tomu,

aby sa k lukratívnym pozemkom dostalo. Celkovo ide o 24 hektárov lesných pozemkov. Napriek tomu, že sa znalecké posudky líšia v rozsudku sa uvádza aj fakt: „Dôvodom podania žaloby zo dňa 10.5.2015 bola teda skutočnosť, že všeobecná hodnota lesných nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu v 1. rade, ktorá má byť predmetom zámeny podľa zámennej zmluvy č. 6929/2008/140 tak

prevyšuje všeobecnú hodnotu lesných nehnuteľností vo vlastníctve žalovaného o 2.255.897,93 eur a teda je 14-krát vyššia ako všeobecná hodnota nehnuteľností vo vlastníctve žalovaného.“ Hlavné mesto Bratislava ako aj mestská časť Petržalka vyzvala Lesy SR ako aj ministerstvo pôdohospodárstva aby dovolanie určite podalo. O ďalšom vývoji budeme informovať. (mc)

ESTD. 2002

Pizza Carla

PUB

Otvorili sme pre Vás novú pobočku

Pizza Carla Pub Ovsište

Najkvalitnejšia pizza v Bratislave

Burgre, steaky, lokálne špeciality

Čapované piva Srijany

Živé prenosy

(Premier League, La liga, Liga majstrov ...)

Otvorené
Utorok - Nedel'a 11:00 - 23:00

Kde nás nájdete
Ovsištské námestie 1, Petržalka

pizzacarla.sk
...viac ako len pizza

VÝKUP

MINCE - BANKOVKY

0902 168 083

www.horinka.sk

Pribudli knižné búdky, niektoré vykrádajú

Vznikli nové možnosti na čítanie v prírode, alebo v petržalských uliciach.

kalitách – pred vstupom na verejné detské ihrisko Draždiak a pri PumpParku na Hananovej ulici. Zelené búdky so sloganom „Mám ťa prečítanú“ ponúkajú literatúru rôzneho druhu. Sortiment nielen kníh, ale aj časopisov pravidelne dopĺňajú pracovníci petržalskej knižnice tak, aby si na svoje prišiel naozaj každý - deti, dospelí, milovníci beletrie aj populárno-náučnej literatúry. Svoje vyradené kúsky môže darovať aj verejnosť, samozrejme, v primeranom množ-

stve, najviac dva-tri kusy. „Ak sa nám búdky osvedčia a nebudú terčom vandalov a vykrádačov, nie je vylúčené, že osadíme aj ďalšie,“ hovorí riaditeľka petržalskej knižnice Libuša Jaďudová, ktorá hovorí o vandalizme aj vzhľadom na nedávnú nepríjemnú skúsenosť. „Pred pár dňami sme na vlastné oči videli, ako si dotýč-ná osoba všetky knihy z búdky drzo zbalila do tašky a odišla,“ hovorí o nepríjemnej skúsenosti Jaďudová. (mh)

foto: Matúš Husár

Pre milovníkov literatúry pribudli na Draždiaku a pri PumpParku knižné búdky. Sú výsledkom spolupráce

mestskej časti Bratislava-Petržalka so spoločnosťou OBI Slovakia. Čitatelia ich nájdu v dvoch frekventovaných lo-

Petržalská plaváreň dokáže ušetriť na energiách až 40-tisíc

V júni minulého roka získala Petržalská plaváreň fungujúca v gescii Športových zariadení Petržalka finančný príspevok od mestskej časti vo výške 330-tisíc eur na energetickú optimalizáciu jej prevádzky.

V snahe ušetriť na teple a elektrickej energii mal príspevok pokryť opravu vzduchotechniky, úpravu bazénovej technológie či zriadenie vlastnej studne. Týmto opatreniami chcela samospráva okrem iného dosiahnuť aj zníženie 100-percentnej závislosti na externých dodávateľoch energií. Medzi navrhovanými opatreniami v rámci dotácie od mest-

skej časti bolo aj vytvorenie projektovej dokumentácie a inštalácia fotovoltaických panelov. Plánovaný projekt sa mestskej časti podarilo úspešne zrealizovať. V polovici júla dodávateľská firma inštalovala na strechu plavárne 270 fotovoltaických panelov s celkovým výkonom 90 kWh. Za jeden mesiac prevádzky plavárne tak dokážu počas slnečných dní vyrobiť ener-

giu v objeme takmer 28-tisíc kWh. Podľa riaditeľa Petržalskej plavárne Oskara Gaála majú solárne panely počas letných mesiacov schopnosť vyrobiť až 68 % zelenej energie, ktorú potrebuje plaváreň na bežnú dennú prevádzku, čo predstavuje úsporu na energiách viac ako 39-tisíc eur ročne. (mh)

foto: Matúš Husár

Pracovné skúsenosti pre mladých a výhody pre zamestnávateľov

Koniec prázdnin pre mnohých absolventov stredných a vysokých škôl predstavuje nové výzvy. Možno najväčšou je pre viacerých nástup do prvého zamestnania. Jednou z možností, ako sa s touto výzvou popasovať, je aj projekt Právo na prvé zamestnanie.

Pilotný projekt spustilo ministerstvo práce v apríli 2024. Absolventi, ktorí skončili strednú alebo vysokú školu a ešte nemajú pracovné skúsenosti sa častokrát dostávajú do situácie, kedy zamestnávateľia od nich vyžadujú skúsenosti, no noví absolventi nemajú možnosť získať túto prax inde ako práve v zamestnaní.

Cieľom projektu je preto podporiť vznik pracovných miest pre nezamestnaných. Je určený pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, ktorí sú evidovaní na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny minimálne dva mesiace a ešte nemali pracovný pomer trvajúci viac ako šesť po sebe nasledujúcich mesiacov. Projekt zároveň reaguje aj na aktuálny nedostatok pracovnej sily, na ktorý poukazuje mnoho zamestnávateľov. Právo na prvé zamestnanie umožňuje zamestnávateľom takmer bezplatne za-

školit a zapracovať nových zamestnancov, nakoľko re-zort práce preplatí až 90 % celkovej ceny práce takéhoto zamestnanca po dobu 6 mesiacov, najviac vo výške 1 318,53 eur mesačne. Celkovo môže výška predpokladanej podpory pre jedného účastníka predstavovať 7 911,20 eur.

Finančný príspevok sa poskytuje jednorazovo na obdobie najviac 6 mesiacov, do 15 kalendárnych dní od dátumu nadobudnutia účinnosti dohody o jeho poskytnutí. Ďalších 6 mesiacov je zamestnávateľ povinný udržať pracovné miesto bez príspevku. Žiadosť o príspevok na podporu pracovného miesta v rámci projektu „Právo na prvé zamestnanie“ je možné podať na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, pričom na jeho realizáciu do júna 2025 je vyčlenených 13 miliónov eur zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. (mh)

foto: shutterstock

Petržalčanom strpčuje život neznesiteľný zápach

Obyvateľov Petržalky trápi neznesiteľný zápach. Sťažujú sa na sociálnych sieťach a požadujú riešenia a pátrajú po pôvodcovi zápachu. Najčastejšie je ho cítiť v noci.

Hlavným zdrojom zá-pachu na území Petržalky býva z rafinérie Slovnaft a čističky odpadových vôd Bratislavskej vodárenskej spoločnosti. Najhoršie to bolo začiatkom septembra. Obyvatelia sa rozhodli spustiť petíciu, ktorou chcú zatlačiť na príslušné štátne a verejné inštitúcie, aby sa témou riadne zaoberali. „Chceme, aby napr.

v oblasti Slnecník nainštalovali vhodné meracie zariadenie na presnú identifikáciu charakteru látok a ich intenzity. Ďalej žiadame o preverenie stavu ovzdušia, množstva jednotlivých znečisťujúcich látok z dostupných údajov SHMÚ ako aj všetkých možných zdrojov najmä ČOV Petržalka, Spalovňa – ZEVO Bratislava, Slovnaft, a.s.“

uviedol iniciátor petície Juraj Mravec.

Zápach cítia primárne obyvatelia petržalských Slnecník, ktorí bývajú neďaleko spomínanej čističky odpadových vôd. Preto sa signatári petície obracajú aj na magistrát hlavného mesta. To by malo podľa slov petičiarov iniciovať rokovania so subjektami znečisťovania a spoločnosťami vo svojom pôsobení, aby prijali aj potrebné technické opatrenia, ktoré zamedzia šíreniu nepríjemného zápachu. (pn)

foto: Matúš Husár

▲ Petícia je online, prostredníctvom portálu peticie.com

100% PRÍRODNÝ NÁPOJ

TY KOKOS TIBICOS!

Živý ferment s probiotikami a čerstvým ovocím

NEPASTERIZOVANÝ • FERMENTOVANÝ
BEZ KONZERVANTOV • BEZ PRIDANÝCH FARBÍV
NEFILTEROVANÝ • S ČERSTVÝM OVOCIEM

Časť organizmus, požíva imunitu a doplní chýbajúcu energiu.

TIBICOS | www.tibicos.sk | tibicos.sk

DONGFENG

MOTOR PARTNER s.r.o.
Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava
www.motorpartner.dfmotor.sk
dongfeng@motorpartner.sk
+421 915 595 426

Druh paliva: Benzín
Prevodovka: DCT 7 stupňová
Max. výkon: 130 kW
Max. krútiaci moment: 260 Nm
Rozmery (d/š/v): 4850/1900/1715 mm
Pohotovostná hmotnosť: 1550 kg
Počet miest: 7 (2+2+3)
Kombinovaná spotreba: 6,8 l

U-TOUR

Variabilné 7-miestne MPV
Cena vozidla už od 32 990 € s DPH

Z inscenácie *Rande* pre šiestich

Je úžasné, keď môžete skúšať v rovnakom priestore, ako hráte

Asi ste rovnako ako ja netušili, že Petržalka je domovom pre jedno z bratislavských ochotníckych divadiel. V DK Lúky má domovskú scénu Divadlo TANDEM a minimálne raz mesačne môžu miestni prísť na ich predstavenie doslova v papučiach. Najbližšie už 27. septembra na bláznivú komédiu *Rande* pre šiestich.

„Keď máte veľmi dobrých kamarátov, môžu vám dohodnúť rande, kde zrazu nemusíte byť len dvaja a nemusí to dopadnúť ideálne,“ opisuje hru zakladateľ divadla Martin Michael Benčíč. Hovorí mi, že inscenácia trvá vyše poldruha hodiny a jej dĺžka závisí aj od reakcie divákov a improvizácie hercov. „Občas si na scéne s kolegami robíme aj 'podrazy'. Najmä v hrách, ktoré hráme už roky. Aj to je spôsob, ako udržať predstavenie živé. Musí baviť aj nás,“ usmeje sa a dodáva, že herci vždy ocenia, ak sa diváci smejú nahlas. Nielen potichu, s prikrýtými ústami. „Smiech je tá najkrajšia emócia, ktorú môžeme mať, tak sa zaň nehanbite,“ vyzýva návštevníkov.

Divadlo vybudoval od nuly

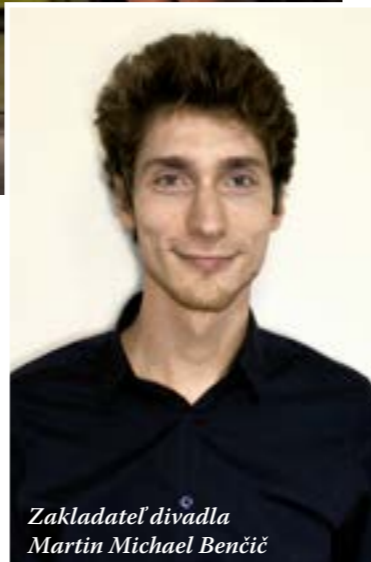
Martin Michael Benčíč, Staromešťan, ktorý sa kvôli láske presťahoval do Petržalky, založil vlastné divadlo už ako sedemnásťročný tínedžer. Dnes oslavuje TANDEM dvanásť rokov, má za sebou vyše 20 vlastných inscenácií vrátane troch muzikálov.

práca bola realizácia muzikálu. „Z písomnej časti som dostal trojku s odôvodnením, že tak finančne, časovo a organizačne náročný projekt nie sú schopní zorganizovať amatéri,“ spomína. „Lenže ja som ho vtedy už dva roky pripravoval. Veď divadlo som založil v sedemástich. Muzikál *Krv a cit*, v ktorom bolo zapojených až 80 ľudí, mal mať premiéru tri dni po obhajobe mojej práce. Tak som na ňu pozval celú komisiu. Neprišli, ale aspoň mi upravili známku na dvojku.“ Dnes sa z toho už smeje.

Divadlo, ktoré v roku 2012, v čase prvej premiéry, ešte nemalo ani meno, dnes tvorí silná zostava cca 15 stabilných ochotníkov (herci, ktorí

hrajú bez nároku na honorár, vo svojom voľnom čase, pozn. red.). K nim však treba prirátat ďalšie desiatky spolupracovníkov. Veď na ich druhom muzikáli Staroval participuje vyše 40 ľudí. Za tie roky sa v ňom vystriedalo veľa ľudí, ale Martinova mama Ludmila Benčíčová Duducová, ktorá sa stará o kostýmy a financie a herec Peter Trnka sú TANDEM-u verní dodnes.

Hovorím Martinovi Michaelovi Benčíčovi, že keď som si čítala, čo všetko má v divadle „na svedomí“ on sám - je hercom, režisérom, autorom scenárov aj hudbným, tanečníkom aj spevákom - pripadá mi ako divadelný multitalent. Zasmeje sa. Vysvetľuje, že v ochotníckom divadle ľudia, najmä spočiatku, robia všetko, čo je potrebné.

Zakladateľ divadla
Martin Michael Benčíč

Martin Michael Benčíč študoval na strednej škole odbor animátor voľnočasových aktivít, neskôr na vysokej škole psychológiu. V Petržalke býva päť rokov a pochvaľuje si. „Pokiaľ človek nemusí ísť do mesta kvôli povinnostiam, všetko ostatné má vo svojom okolí.“

„Bez ostatných členov by však nič z toho možné nebolo ani vtedy, ani dnes. Som im za to veľmi vďačný, pretože spoločne sme dostali divadlo tam, kde je dnes,“ hovorí.

„Takže Divadlo TANDEM sa nerozpadne, keď ho opustí zakladateľ a taký výrazný člen?“ reagujem. „Každý je nahraditeľný,“ odpovedá. „Navyše, dnes už máme dobre vybudovanú internú infraštruktúru a o všetkom, čo robím, je záznam, ktorý je

dohľadateľný. Nikdy totiž nie je dobre, ak súbor stojí len na jednom človeku.“

Pre deti aj seniorov

Už v roku 2012 to chvíľu vyzeralo, že Divadlo TANDEM zakotví v DK Zrkadlový háj. Napokon skončili v Dúbravke, po rokoch sa však do Petržalky vrátili. „Je úžasné, keď môžete skúšať v rovnakom priestore,

◀ Ochotníci nacvičujú v DK Lúky dvakrát do týždňa. Kedy mali aj členov, ktorí boli ochotní pravidelne dochádzať z Trenčína, dokonca z Košíc! „Každý vie, kedy sa skúša, ktorý obraz, každý vie, kedy má prísť. Máme to naplánované na mesiace dopredu,“ hovorí vedúci divadla, ktorý je zároveň režisérom aj hercom.

ako hráte. DK Lúky sme obdivovali ako perfektný priestor, a keď sme hľadali miesto, kde sa usadíme, oslovili sme ich. Bolo to v roku 2020 pred začiatkom pandémie. Oni nás vtedy veľmi podržali, dnes sa im to snažíme oplatiť účasťou na ich akciách,“ spomína Martin a pozýva miestnych aj do divadla. V okolí bývajú seniori aj rodiny s deťmi. Pre seniorov, ktorí nestratili zmysel pre humor, má divadlo vlakovú komédiu *Za meškanie* sa ospravedlňujeme. V októbri, mesiaci úcty k starším, ich s ňou pozvali aj do Lamača. „A pre deti máme rozprávku *O najväčšom priateľstve*. Je pre vekovú kategóriu od 5 do 11 rokov, lebo sme mali pocit, že práve tá sa akosi opomína. Rozprávka má pomalšie tempo rozprávania, je v nej krásna slovenčina, akú ste kedysi počuli u Karola Machatu. Šli sme do risku, či to bude dnešné deti vôbec baviť. A predstavte si, baviť,“ teší sa Martin.

Profesionál vs ochotník

Ochotníci na svojom herectve nezarabujú. Majú svoje civilné povolania - nájdete medzi nimi ITčkárov aj dôchodcov. Občas však v súbore hostuje aj profesionálny herec alebo aktuálne v muzikáli

Staroval operná speváčka. Je rozdiel v ich prejavoch viditeľný? „Vyťaženi profesionáli sú „vyhranejší“, ale ochotník má zase v sebe nadšenie a vášň, ktoré dokáže preniesť na publikum,“ myslí si Martin Michael Benčíč. Dôkazom majstrovstva ochotníkov je, že viacerí členovia hrávajú aj v iných divadlách.

A čo ak by som si ja pri pohľade na inzerát Divadla TANDEM o tom, že hľadá nových členov súboru, povedala - Mám 50 a chcem byť herečkou. Mám šancu? „Toto sa deje pomerne často,“ usmeje sa Martin. „Avšak, hoci niekto dokáže byť zábavný pri stole, neznamená, že bude dobrý aj na javisku. Fyzicky dokonale sa môže na javisku stratiť, a nenápadný zažiť, lebo má charizmu. Dievčatá, ktoré sa zbytočne trápia nadváhou, nevynímajú. Problémom však je, že keď divadlo pravidelne hráva, potrebuje už pripraveniejšieho človeka. Nemáme priestor venovať sa nováčikom. Takým odporúčam prihlásiť sa do hereckého kurzu. Hoci... Stalo sa nám už, že človek, ktorý k nám bol prijatý do zástupstva, napríklad pomáhal s rekvizitami, dostal najskôr malú rolu v hre a neskôr aj väčšiu.“ (in)

foto: archív

Divadla TANDEM

Chceli by ste sa stretnúť s vašimi priateľmi a rodinou v súkromí, ale nemáte dosť miesta u vás doma? **Foodie chef** je tu pre Vás. Priestor, kde nebudete rušení inými hosťami.

PRÍJEMNÉ PROSTREDIE CHUTNÉ JEDLO

Dovoz chutného jedla až k vám. Rozumné ceny pre firemnú klientelu aj pre súkromné akcie.

www.enjoycatering.sk • 0905 514 782
Gessayova 18 • objednavky@enjoycatering.sk

Majiteľ exotických potravín v Petržalke: Z Indie som prišiel za rodinou

Možno ho poznáte. Promad (50) sa prisťahoval na Slovensko pred 26 rokmi za rodinou z Indie a od začiatku býva v Petržalke. Vo svojej predajni exotických potravín na Haanovej 12 v budove bývalej Prima banky ponúka Petržalčanom ázijské a indické potraviny. Život v najväčšej bratislavskej časti si pochvaluje.

Ako ste sa dostali do Európy a na Slovensko?

Na Slovensko som sa dostal tak, že tu žije moja rodina. Mój strýko sem prišiel za socializmu študovať. Ja som na Slovensko prišiel pracovať do jeho firmy, neskôr som sa zamestnal v inej spoločnosti a potom sme otvorili textil

a orientálne veci z Indie.

V ktorom roku ste prišli?

1998.

A čo ste dovtedy robili v Indii?

Po strednej škole som pracoval v Dillí vo výrobe súčiastok pre autá.

Do inej krajiny ste sa nepresťahovali. Zaujímalo by ma, čo vás na Slovensku zaujalo, že ste tu zostali?

Tu sa mi páčilo. Bol som pozrieť aj západné krajiny, ale vrátil som sa naspäť. Cítim sa tu doma, mám tu rodinu a kamarátov. Páči sa mi príroda, ľudia, preto sme tu zostali.

Aké boli začiatky na Slovensku?

Bolo to náročné. Najmä jazykovo, ale pretože môj strýko má za manželku Slovenku, vďaka nim som to mal ľahšie, mal som sa na koho obrátiť, keď som potreboval niečo riešiť. A navštevoval som jazykový kurz.

Nestretávali ste sa na Slovensku s predsudkami, pretože ste cudzinec?

Voľakedy to možno bolo. Počul som to aj ja, ale nie som ten, koho by sa niečo také dotklo.

Chodievate ešte domov? Ako by ste opisali život v Indii pre človeka, ktorý tam nikdy nebol?

Sem tam domov chodievam, veď kto nechodiev domov rád. Sú tam rôzne majetkové vrstvy. Bohatí, možno desať percent, ale aj stredná trieda a potom veľa chudobných ľudí.

Ako vznikol nápad, že otvoríte v Petržalke obchod s exotickými potravinami?

V Petržalke som od úplného začiatku, teda od roku 1998. Pracovali sme s textilom, keď sa otvorili hranice, mali sme veľkoobchod, zúčastňovali sme obchody, ak si pamätáte, v Petržalke boli na terasách obchody. Z celého Slovenska chodili k nám kupovať. Prišli hypermarkety, čo menšie obchody likvidovalo a potom v roku 2008 kríza, ktorá sa dotkla každého.

Ako dlho máte otvorený obchod?

Tento obchod má 3 roky. Otvárali sme počas covidu, takže v nie najlepšom období, ale otvorili sme aj v meste. Žiaľ, nie je to to, čo bolo. Je to ťažké.

Európania majú ázijskú kuchyňu radi, ale ako ste na tom vy s európskou kuchyňou?

Ja mám veľmi rád európsku kuchyňu.

Aj bryndzové halušky?

Určite áno, dám si ich rád, len to neviem robiť.

Ako trávite v Petržalke voľný čas?

Keď mám čas, idem na Draždiak, prechádzame sa okolo, alebo popri Chorvátskom ramene, či bicyklom na hrádzu, alebo na pivo do krčmy.

Aké máte rád pivo?

Radegast, „desinka“, to je najlepšie pivo pre mňa.

(mc)
foto: mc

▲ Riaditeľka CPP Anna Peťovská

Ľudia v materiálnej núdzi majú nárok na bezplatnú právnu pomoc

Osobám v materiálnej núdzi poskytuje bezplatne právne poradenstvo Centrum právnej pomoci. Klienti, ktorí spĺňajú podmienku nároku sa môžu na centrum obrátiť napríklad vo veciach občianskoprávných, rodinných, pracovnoprávných, obchodných, ako aj v agende oddĺženia. O fungovaní centra sme sa zhovárali s riaditeľkou Centra právnej pomoci JUDr. Annou Peťovskou PhD.

Akú bezplatnú právnu pomoc dokáže Centrum právnej pomoci poskytnúť svojim klientom?

Najviac sa klienti na centrum obracajú so žiadosťou o právnu pomoc v agende osobného bankrotu a v civilnej agende. Rozsah civilnej agendy asi pokrýva všetky pozitívne odvetvia práva. Samozrejme, hlavne sa klienti dožadujú právnej pomoci v konaní pred všeobecnými súdmi v občianskoprávných, rodinných, pracovných a obchodných veciach.

CPP je jedinečná a v našom európskom regióne jediná inštitúcia, ktorá poskytuje v zásade bezplatnú právnu pomoc nízkopríjmovej skupine obyvateľstva.

Aká je vyťaženosť bratislavskej kancelárie CPP?

Kancelária v Bratislave zaevidovala v roku 2023 610 žiadostí vo veci osobného bankrotu a 137 žiadostí súvisiacich s civilnou agendou.

Na bezplatnú právnu po-

moc majú nárok osoby s príjmom do 1,4 násobku sumy životného minima. V prípade plnoletej fyzickej osoby je to teda do sumy 383,58 eur, čo je veľmi nízka suma, nemyslíte?

Už pri príprave projektu rozvoja Centra, ktorý som ako uchádzačka výberového konania o pozíciu riaditeľky CPP musela predložiť, som si sama kladla otázku, ako je možné, že od prijatia zákona v roku 2005 sa hranica 1,4-násobku sumy životného minima, pokiaľ ide o bezplatnú právnu pomoc, nezmenila. V roku 2012 došlo čiastočne k náprave stavu tým, že sa zaviedla finančná spoluúčasť žiadateľa (max. 40 eur), ktorého príjem (prepočet na jednu plnoletú fyzickú osobu) presahuje 1,4-násobok sumy životného minima, ale neprevyšuje 1,6-násobok. Do jeho príjmu sa započítava aj príjem plnoletej osoby žijúcej so žiadateľom v spoločnej domácnosti, najčastejšie je to manželka. Konkrétne na novele zákona

o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, a práve jednou zo základných zmien, ktoré navrhujeme, je zvýšenie hranice stavu materiálnej núdze v právnej pomoci bez finančnej účasti, aj s finančnou účasťou žiadateľa. Našou snahou je priblížiť bezplatnú právnu pomoc väčšiemu okruhu nízkopríjmoveho obyvateľstva.

O koľko by sa mala táto suma zvýšiť?

Bezplatná právna pomoc sa v súčasnosti poskytuje oprávneným osobám s príjmom do 1,4-násobku sumy životného minima (pri plnoletej fyzickej osobe do výšky príjmu 383,58 eur). V koncepcii, ktorú schválila vláda sa navrhuje zvýšenie tejto hranice na 1,8-násobok sumy životného minima (pri

plnoletej fyzickej osobe do výšky príjmu 493,18 eur). V prípade právnej pomoci s finančnou účasťou, u ktorej klient presahuje dolnú hranicu 1,4 násobok, ale nepresahuje 1,6 násobok sumy životného minima, navrhujeme upraviť - zvýšiť výšku na 1,8 - 2,1 násobok sumy životného minima. Osoba s príjmom nad 2,1 násobku sumy životného minima by už nemala nárok na právnu pomoc, naďalej by však bola ponechaná možnosť priznať právnu pomoc z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Kedy by sa to reálne malo zmeniť?

Predpokladaná účinnosť je 1. januára 2025. Všetko závisí od schválenia príslušnej legislatívy.

(mc)
foto: CPP

V akých veciach vie pomôcť CPP

CIVILNÁ AGENDA:

v občianskoprávných veciach (najmä v sporoch týkajúcich sa nájmu bytu, vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nezaplatenia pôžičky, ochrany spotrebiteľa, náhrada škody, odstúpenie od zmluvy, neplatnosť zmluvy, darovacia zmluva, kúpa a predaj nehnuteľností, záložné práva, vecné bremená)

v rodinnoprávných veciach (najmä určenie výšky výživného, zverenie dieťaťa do výchovy, rozvod, určenie otcovstva)

v pracovnoprávných veciach najmä (napr. v sporoch týkajúcich sa neplatnosti výpovede, pracovných podmienok, nevyplatenie mzdy)

v obchodnoprávných veciach najmä (napr. v spore z úverovej zmluvy s bankou, spore zo zmluvy o vkladovom účte)

SPRÁVNE SÚDNICTVO:

v konaní pred súdom v správnom súdnom (napr. v konaní o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, pri nečinnosti správneho orgánu),

OSOBNÝ BANKROT:

oddĺženie formou konkurzu a splátkového kalendára

Call Centrum – poskytuje telefonické a e-mailové služby na linke 0650 105 100 a e-mailovej adrese info@centrumpravnejpomoci.sk

Kluby ZDRAVIA

V PETRŽALKE V ROKU 2024

3. 10. PRÍRODNÉ LIEKY V PRAXI
Viera Kernová, lektorka OZ Život a zdravie

21. 11. NENECHAJTE SA OVLÁDAŤ
Mgr. Karol Badinský

5. 12. NEBOJTE SA ZMENY
Mgr. Karol Badinský

Vždy o 18:00 hod. / Vstup VOLŇNÝ!

KDE: Wolkrova 4, BA – Petržalka (v zasadačke na prízemí)

Kontakt: Mgr. Juraj Turóci | 0948 526 722
bratislava.dotknisaneba.sk

BERLINGO BUSINESS VÝPREDAJ

LIMITOVANÁ PONUKA UŽ ZA **20 990 €**

PRAKTICKÁ VÝBAVA PRE RODINY AJ PROFESIONÁLOV

CITROËN opracováva TotalEnergies Uvedená cena je s DPH a platí pre skladové zásoby verzie Business Fell 110k S&S. Míx kombinovaná spotreba a emisie CO₂ podľa WLTP: 69-70 l/100 km a 157-158 g/km. Obrázok vozidla je ilustračný.

CITROËN

MOTOR PARTNER, PANÓNSKA CESTA 22, 851 04 BRATISLAVA-PETRŽALKA

Christian Friedrich Hebbel	vzorec oxidu indnatého	2. časť tajničky	dotyk rukou	Autor križovky: Juraj Mitošinka	prístroj na štiepenie atómových jadier	značka apostilbu	tu más	organická zlúčenina	3. časť tajničky	Pomôcky: salmi, echmea, enol, sasa, ašgil	baník (zried.)	EČV Púchova	vzorec sulfidu irídnateho	spodný oddiel jury	vedome povedz nepravdu	1. časť tajničky	obyvatelka ine
obyvatel Indie				batoh (zastar.) klus (hovor.)						odpilo si							
neokresane, neokrôchane										tropický cyklón okoval							
hrabaním odstráň						posyp soľou samica hrocha					jenné ragú z hydiny zamával						
Pomôcky: omos, lanvím, creek, Nioba, čal	ohmat (hovor.) preddavok					hlavo (zried.) štát v jz Ázii						druh cicavca zmierujem					
adaptér								vydávam stony moniliáza, múčnatka						skratka pre minútu tvrdá zliatina			
vítanie				ramenný klb dozorca na stavbe					poľovník	4. časť tajničky						nukleové kyseliny Číska republika	
podradovacia spojka			rozomletá hmota ázijská rastlina							rozkážu (zastar.) cvičenie pri hudbe							
Zolov román					dcéra kráľa Tantara programovací jazyk						obrysy, kontúry udieram nohami						odrátal
seknutím oddelila, odčala						malý, hladký záliv (geogr.) dlhá blúza					syn Lady (bás.) hudobný žáner						
Pomôcky: soor, nard, Cakov, basic, cunife	trilok, trilkovanie programovací jazyk							urob, sprav grécky boh neba					léno (hist.) terigajú (expr.)				
bufet (hovor.)							pevne chytíte poháňal								EČV Stropkova ometačka (zried.)		
tiež			hrabaním rozhrniete mužské meno											Oleg (dom.) Olympia (dom.)			
na toto miesto				lákam (hovor.) stoh slamy								popráš múkou nádoby na kúpanie					
odlišne					Polynézan prezrad (kníž.)						zveľebuje zemeguľa						
obec v okrese Rimavská Sobota						log, po česky konik (hypok.)				zelený nerast vykrikne ich							
Pomôcky: lias, algol, feod, zaratit, kanak	ľudská reč ten, ktorý sedí						zacloní (bás.) strapce (hovor.)								Anastázia (dom.)		
odrezok vrchu repy s listami								izbová rastlina iskrenie (expr.)							špeciálne kvasené ľavie mlieko		
skratka erytrocytu			stupeň ordoviku kamenité púšte														
darček				včas, načas Richard (dom.)													
cesta, po latinsky					Oskár (dom.) súlad (kníž.)												rúbat'
stratigrafický stupeň ordoviku						trstina EČV Rožňavy											
rímske číslo 101			ženské meno														
dvojhĺaska			odpovedať (kníž.)														

Poslite do 30.9.2024 znenie tajničky z križovky na sutaz@banoviny.sk a vyhrajte knihu **Život bez toxínov - Zdravé telo, čistá domácnosť** od bux.sk a spoločenskú hru **Triominos Travel** od Piatnik.cz. Štatút súťaže nájdete na banoviny.sk.

